

Міністерство освіти і науки України
Департамент науки і освіти
Харківської обласної державної адміністрації
Комунальний заклад
«Харківська гуманітарно–педагогічна академія»
Харківської обласної ради

(повне найменування вищого навчального закладу)

Психолого-педагогічний факультет

(повне найменування інституту, назва факультету (відділення))

Кафедра педагогіки, психології, початкової освіти та освітнього
менеджменту

(повна назва кафедри (предметної, циклової комісії))

Пояснювальна записка

до дипломної роботи

магістр

(освітньо–кваліфікаційний рівень)

На тему **Педагогічні умови виховання
у студентів здорового способу життя**

Виконала: студентка групи 611 по
спеціальності

013 «Початкова освіта»

(шифр і назва напрямку підготовки, спеціальності)

Нечепоренко В.В.

(прізвище та ініціали)

Керівник **Єрьомкін А.І.**

(прізвище та ініціали)

Рецензент **Одарченко В.І.**

(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Актуальність дослідження. У системі людських цінностей і пріоритетів одне з найважливіших місць посідає здоров'я людини як процес збереження і розвитку її психічних і фізіологічних функцій, працездатності тощо.

Актуальною стає необхідність посилення уваги до питань формування культури здоров'я студентів - майбутніх учителів, що зумовлено низкою чинників: по-перше, вчитель у контексті загальної культури людини покликаний формувати систему ціннісних орієнтацій, у тому числі й щодо здоров'я; по-друге, педагог виступає прикладом здорового способу життя для учнів і носієм культури здоров'я, яку він покликаний транслювати молодому поколінню; по-третє, культура здоров'я як інтегральна характеристика особистості, поведінки і діяльності педагога виступає показником його загальнокультурного розвитку і одночасно компонентом його професійної культури, що є однією з основних умов готовності до професійно-педагогічної діяльності, діяльності зі збереження і зміцнення здоров'я учнів. Таким чином, формування культури здоров'я студентів має стати одним з пріоритетних напрямів освітнього процесу у закладі вищої освіти.

Питанню формування культури здоров'я молоді як цілісного багатоаспектного особистісного утворення присвячено численні праці вітчизняних та зарубіжних учених: педагогів-класиків (Я. Коменський, П. Лесгафт, Дж. Локк, А. Макаренко, І. Песталоцці, Г. Сковорода, В. Сухомлинський, К. Ушинський та інші), філософів та культурологів (В. Климова, В. Петленко, В. Скумін, Л. Сущенко та інші), психологів (В. Ананьєв, А. Маслоу та інші); медиків (М. Амосов, Г. Апанасенко, В. Войтенко, Л. Попова та інші); сучасних педагогів (О. Дубогай, В. Горащук, М. Гриньова, С. Кириленко, Г. Кривошеєва, С. Лебедченко, О. Міхеєнко, В. Оржеховська, Т. Смирнова, Л. Татарнікова, Н. Ткачова та інші); валеологів (І. Брехман, Е. Булич, О. Вакуленко, М. Гончаренко, Л. Жаліло, Л. Животовська, С. Страшко, А. Царенко, О. Яременко та інші).

Одним з пріоритетних завдань вищої освіти є виховання у кожного студента відповідального ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших людей як до найвищої індивідуальної та суспільної цінності. Результатом цієї роботи має стати сформованість в них культури здоров'я й розуміння цінності здорового способу життя.

На вирішення завдання виховання у студентів здорового способу життя спрямовується науковий та педагогічний потенціал освіти. У сучасній психолого-педагогічній літературі проблемам збереження здоров'я, виховання здорового способу життя приділяють увагу багато науковців, зокрема Е. Вільчковський, Г. Власюк, Г. Пономарьова, які розглядають це питання через засоби фізичної культури; Г. Голобородько, О. Дубогай, С. Свириденко підходять до виховання здорового способу життя з точки зору вікових особливостей; В. Дабаган, В. Оржеховська, О. Шевчук вказують на необхідність роботи з попередження шкідливих звичок, девіантної поведінки; Т. Бойченко, М. Гончаренко, В. Шахненко, С. Юрочкіна визначають шляхи організації валеологічної освіти.

Однак, аналіз наукових праць щодо виховання здорового способу життя свідчить про багатоманітність підходів до розв'язання даного завдання. Існують певні суперечності між суспільним запитом на розробку ефективних педагогічних шляхів виховання в школярів здорового способу життя та недостатньою розробленістю наукових засад означеного педагогічного явища.

Актуальність, теоретичне і практичне значення даної проблеми, необхідність розв'язання існуючих суперечностей зумовили вибір теми нашої роботи: **«Педагогічні умови виховання у студентів здорового способу життя»**.

Мета дослідження – визначити й експериментально перевірити педагогічні умови процесу виховання здорового способу життя у студентів у процесі фахової підготовки.

Гіпотеза дослідження полягає у припущенні про те, що виховання здорового способу життя у студентів у процесі фахової підготовки набуває ефективності за виконання сукупності наступних педагогічних умов:

1. Формування мотивації до дотримання норм здорового способу життя;
2. Набуття студентами досвіду здоров'язберігаючої діяльності.

Відповідно до мети, об'єкту, предмету визначено основні завдання дослідження:

1. Розкрити суть понять «здоров'я», «спосіб життя», «здоровий спосіб життя», «культура здоров'я» та зв'язки між ними.
2. Висвітлити психологічні та фізіологічні особливості розвитку студентської молоді.
3. Теоретично обґрунтувати педагогічні умови виховання здорового способу життя у студентів.
4. Експериментально перевірити ефективність педагогічних умов виховання здорового способу життя у студентів.

Об'єкт дослідження – виховний процес у закладі вищої освіти.

Предмет дослідження – педагогічні умови виховання у студентів здорового способу життя.

У процесі реалізації завдань дослідження було використано комплекс методів:

- *теоретичних*: аналіз наукової та методичної літератури з проблеми виховання здорового способу життя студентської молоді;
- *емпіричних*: (анкетування, педагогічне спостереження, вивчення студентських робіт) з метою визначення особливостей реалізації досліджуваної проблеми в практиці початкового навчання; педагогічний експеримент для перевірки ефективності запропонованих педагогічних умов роботи;
- *методи математичної обробки* було використано для аналізу отриманих експериментальних даних.

Експериментальна база дослідження. Експериментальне дослідження проводилося упродовж 2018-2019 навчального року у Комунальному закладі «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради.

Структура й обсяг роботи обумовлені логікою наукового пошуку. Дослідження складається зі вступу, двох розділів, висновків до кожного

розділу, загальних висновків, додатків й списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи становить 102 сторінки, з них 99 сторінок основного тексту. Робота містить 2 таблиці та 5 рисунків. Список використаної літератури вміщує 64 найменування.